

»Гөлназ» 49 нчы балаларның танып-белү-сөйләм үсешен өстенлекле
гамәлгә ашыручы гомумүстерелешле балалар бакчасы»
муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем
бирү учреждениесе

“ЮЛДА УЯУ БУЛЫГЫЗ”

ЮЛ ЙӨРҮ КАГЫЙДӘЛӘРЕН
ӨЙРӘНҮ БУЕНЧА УРТАНЧЫЛАР
ТӨРКЕМЕНДӘ КҮҢЕЛ АЧУ
КИЧӘСЕ.

Тәрбиячеләр:

Галиаскарова Розалия

Гумеровна

Салихова Люзә Тафтиловна

Гарипова Сания Наиловна

Максат.

1. Уен формасында балаларның юл йөрү кагыйдэләре турындагы белемнәрен ныгыту.
2. Юл йөрү кагыйдәләрен бозу нәрсәгә китергәнә турында аңлатма бирү.
3. Юлларда сак булуны, игътибарлыкны тәрбияләү. Алынган белемнәренә уеннарда, көнлек тормышта куллана белергә йөрәтүне дәвам итү.

Алдан эшләнгән эш.

Шигырьләр, жырлар өйрәнү. Юл йөрү кагыйдәләрен, юл билгеләрен өйрәнү һәм кабатлау.

Җиһазлау. Юл билгеләре макетлары, аудиоязмалар.

Кичэ барышы:

1 Алып баручы:

Исэнмесез,кадерле балалар,килгэн кунаклар.Кичэбезне ачып жибэрергэ рөхсэт итегез.Без бүген сезне ”Юлда уяу булыгыз”дигэн уенга чакырабыз.Уеныбызны юл йөрү кагыйдэлэренэ багышладык.Без бу теманы юкка гына алмадык.Соңгы вакытта юллардагы машиналар саны көннөн- көн арта,шулай ук юл һәлакәте дә арта.

2 Алып баручы

Безнең илнең юллары меңләгән километрларга сузылган. Иртә дә, төн дә шул юллар буенча йөк һәм жиңел машиналар, автобуслар, троллейбуслар хәрәкәт итә. Кайвакыт без жәяүле, ә кайвакыт пассажир булабыз. Шунуң өчен дә безгә юл йөрү кагыйдэлэрен белү бик мөһим.

Бала:

Юл кагыйдэләре бик күп,
Белергә иде барсын.
Ләкин иң кирәкеләре
Һәрчак исеңдә булсын
Сәламәт булайым дигән бала
Юлларда уйнамасын.

1 Алып баручы:

Бер экияти урманда куян яшэгэн. Ул юл йөрү кагыйдэлэрен өйрэнэргэ бер дә яратмаган. Аңа үлэндә тэгэрәп ятарга һәм үзенең жырларын жырларга бик ошаган. (Портфелен болгый-болгый, жырлый-жырлай куян килеп чыга)

Куян Ямансу түгел миңа,

Жырлаймын жырларымны

Ля-ля-ля, ля-ля-ля. (Кереп идэнгә утыра)

2 Алып баручы: Һәркем юл йөрү кагыйдэлэрен белергә тиеш.

Юлны светофорның яшел төсенә яки жәяүле аркылы чыгу юлыннан чыгарга кирәк. Юлга баскач, уңга һәм сулга кара.

(Куян борын астыннан жырлап утыра)

1 Алып баручы:

- Куян! Машина йөргән юлда уйнарга ярыймы? (Куян аннан нәрсә сораулары турында аңламый)

– Син тагын безне ишетмисең. Юлда сиңең белән берәр куркынычсызлык килеп чыкмасын дип куркам.

Куян: -Хи-Хи! Бер нәрсә дә булмый минем белән! Мин бар нәрсәне дә беләм!

2Алып баручы:

-Ай-яй! Нинди мактанчык син! балалар! Куян кебек игътибарсыз булырга ярамый!
Юл йөрү кагыйдэләрен дөрөс үтәргә кирәк.

Куян:

– Миңа нигә кирәк инде ул, мин кагыйдэләрсез дә булдырам (чыгып йөгерә)
(Машина бик каты итеп тормоз тоткан тавыш ишетелә)

Куян:

– Ай-ай-ааай! Коткарыгыз! Шул кадәр авырта!
(Табиб килеп чыга, куянын карый, аягын бәйли)

Табиб: -Ай-яй Куян тыңламаулыгын нәрсәгә китерде.Юл йөрү кагыйдэләрен дөрөс үтәргә кирәк, юлдан чыкканда игътибарлы бул, юкса фажиға да килеп чыгарга мөмкин.

1Алып баручы:

-Мин бит сине кисәткән идем, тыңлаусыз куян.

Куян :

-Мин юл йөрү кагыйдэләрен өйрәнәрмен,
игътибарлы булырмын.

2.Алып баручы:

– Балалар, куянга ышанабызмы? (Әйе).

1Алып баручы :Балалар светофор –юлда иң кирэкле билге.Ул булмаса –юлда ни булыр иде.Хэзер балалар светофор турында шигырь сөйлэрлэр.

1.Данис”Светофорның өч күзе”.

2.Алинэ”Светофор”

2Алып баручы: Балалар, сез нинди светофорлар белэсез?ниндилэрен күргэнегез бар? (эңгэмэ) 2 төрле –берсе машиналар өчен -3 төсле-кызыл,сары,яшел. 2нче светофор-жэяүлелэр өчен-2 төсле:кызыл,яшел. Безнең балалар светофор турында жыр да белэлэр.

Жыр

1Алып баручы:

-Балалар! Светофор безгэ һәрвакыта ярдэмгэ килэ алмый! Ул вакытта безгэ ярдэмгэ аның якын дуслары – юл билгелэре килэ.Хэзер балалар шул билгелэр турында сөйлэп китэрлэр, син, куян, игътибар б-н тыңла.

Бала: Урам аркылы ята

Юллы-юллы ак тасма
Жэяүле тик шуннан үт
Һич исеннэн чыгарма
(Жэяүле юлы)

Бала: Кызыл түгэрэктэ кеше
Әйтэ кебек шул хакта
Юл юк монда жэяүлегэ
Икенче юлдан атла
(Жэяүлегэ юл юк)

Бала: Тора урамда армый
Як-якка карый-карий
Язын-жәен,кыш һәм көз
Кызыл,сары ,яшел күз

(машиналар өчен Светофор)

Бала: Жир астыннан юллар юк дип
Жырлыйлар гына жырда
Жир астыннан үтәбез без
Иркенләп,курыкмыйча.

(Жир астыннан чыгу билгесе)

Бала: Ике көпчәк ияре бар
Руль,педадь, рамда
Ике аяк шәп эшлиләр
Йөртеп барсак урамда
Бу билгене һәрвакытта
Алдан кирәк күрергә
Кызыл түгәрәк эчендә
Рәхсәт бирми йөрергә.

(Велосипедта йөрү тыела)

Бала: Кызыл түгәрәк эченә
Ясап куелган ак “кирпич
Ничек кенә ашыксаң да
Үтә алмассың нич
(Үтү тыела)

2Алып баручы Менә куянкай юл билгеләрен танырга өйрәндеңме инде.Юлда игътибарлы булырсыңмы?

Куянкай без сиңа кагыйдәләрене тагын да ныграк өйрәнү өчен “Юл әлифбасы” дигән китап бүләк итәбез.

Куян рәхмәт сезгә миңа юл билгеләрен танырга өйрәтүегез өчен.Мин хәзер игътибарлы булырмын.Мина кайтырга кирәк.Сау булыгыз.

1Алып баручы: Сау бул куянкай.

– Ә хәзер, балалар, эзрәк уйнап, ял итеп алыяк.

Уен: “Светофор”

Алып баручы төсләр күрсәтә. Балалар түгәрәккә басалар:

Кызыл төс – берни эшләмиләр

Яшел төс – тыпырдыйлар

(Балалар урыннарына утыралар)

2Алып баручы:

– Булдырдыгыз, ! Ә хәзер мин сезгә тагын бер уен тәкъдим итәм.

-Юлны кызыл төскә чыгарга.....(**ярамый**)

- Юл кырыенда туплы уйнарга.....(**ярамый**)

- Юл кагыйдәләрен үтәргә(**ярий**)

-Светофорда яшел ут яганда юл аркылы чыгарга(**ярий**)

-Юлны теләсә кайдан чыгарга(**ярамый**)

-Юлны жәяүле юлы аша чыгарга(**ярий**)

1Алып баручы Безнең балалар бик матур бию дә өйрэнделәр.
Хәзер биеп күрсәтерләр.

Бию

2Алып баручы Ә хәзер Марсель б-н Эльнара урамда ничек
йөрергә кирәклеге турында шигырь сөйләп китәрләр.

Шигырь”Урамда ничек йөрергә”

1Алып баручы: Сез барлык нәрсәне дә исегездә калдырдыгыз
һәм юл йөрү кагыйдәләрен бозмассыз дип ышанам.

2Алып баручы. Юл уяуларны, сак булганнарны ярата.Моңы
беркайчан да истән чыгармыйк.

Юл йөрү кагыйдәләрен

Төгәл үтәп йөрсәгез,

Юл чатында басып торып

Светофорны күрсәгез

Шул чагында бәла-каза

Сезне читләтеп үтәр.

**Игътибарыгыз өчен
рәхмәт!**